

**Institutionum Juris Canonici Sive Primorum totius Sacrae
Jurisprudentiae Elementorum. Libri Quatuor**

Febeo, Francesco Antonio

Coloniæ Agrippinæ, 1704

VD18 13560743-001

Tit. XII. De ætate, & qualitate promovendorum ad Beneficia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63052](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63052)

9. Quarto ex supradictis Beneficium latius acceptum aliud est manuale, aliud non manuale, quæ divisio desumitur ex Glōs. in *clem. unica de supplen. negligē*. Prælator. Manuale dicitur, quod confertur revocabiliter ad nutum conferentis: non manuale, quod confertur in perpetuum dum vivit Beneficiatus, ita ut à tali Beneficio amoveri non possit, nisi certis de causis à Jure concessis, vel permisssis; atque illud est, quod magis proprie Beneficium appellatur, ut supra dictum est.

10. Quinto demum alia sunt Beneficia collativa, quæ scilicet conferuntur pro libera voluntate eorum, ad quos collatio pertinet: alia electiva, quæ conferuntur mediante electione à clericis, seu canonicis facta, legitime confirmata à Superiore: alia Patronata, seu mixta, quæ nominante & designante Patrono cuius est clericum promovendum præsentare, & iustituentे Episcopo conferuntur.

T I T. XII.

De ætate, & qualitate promovendorum ad Beneficia.

1. Cognita natura, & divisionibus Beneficiorum, consequens est ut agatur de iis, quæ requiruntur ad legitimam eorundem

E 3 colla-

collationem, tum ex parte eorum, quibus conferenda sunt, tum etiam ex parte Conferentium, quorum primum tractabitur in præsenti titulo, alterum in sequentibus.

2. Quod igitur attinet ad eos quibus conferri Beneficia debent, certi Juris est eos nonnisi Clericos esse debere prima saltem Tonsura initiatos, ut in præced. tit. dictum est num. 4. ex *c. Ex litteris 6. de Transactionib.* eosque idoneos, qui Deo, & Ecclesiis velint, & valeant gratum impendere famulatum *c. Grave 29. De Præben.* Huic Juri servando cautum est à Trid. *sess. 7. de refor. c. 13.* ubi decernitur, ut præsentati, seu electi, vel nominati à quibusvis Ecclesiasticis personis, etiam Sedis Apostolicæ Nunciis, ad quævis Ecclesiastica beneficia, non insituantur, nec confirmentur, neque admittantur, etiam prætextu cuiusvis privilegii, seu consuetudinis etiam ab immemorabili tempore præscriptæ, nisi fuerint prius à locorum Ordinariis examinati, & idonei reperti. Et nullus appellationis remedio se tueri possit, quo minus examen subire teneatur; Exceptis tamen præsentatis, electis, seu nominatis ab Universitatibus, seu Collegiis generalium studiorum.

3. Idoneitas autem ejusmodi ex pluribus attendi debet, quorum aliqua numerantur in cit. *c. Grave 29. De Præben.* & in Trid. *sess. 24. de refor. c. 1.* suntque potissimum morum honestas, scien-

scientia litterarum, ætas legitima, de quibus etiam sermo est in c. Cum in cunctis 7. de elect. Clem. I. de ætate, & qualit. Quæ omnia fortiori Jure requiruntur pro Beneficiis curatis, multoq; adhuc fortiori pro provisionibus Cathedralium Ecclesiarum, in quibus majus Animarum periculum vertitur, si per inhabiles ministrentur: quia, ut loquitur Trid. sess. 24. de refor. c. 1. totius familiæ Domini status, & ordo nutabit, si quod requiritur in corpore, non inveniatur in capite.

4. Inde factum est, ut non ea sola Juris remedia pro legitime conferendis iis majoribus Beneficiis servanda sint, quæ sufficiunt pro minoribus; sed alia insuper specialia circa examen, & inquisitionem de promovendis habendam aliaque similia, quæ pro conferendis Beneficiis curatis sancita leguntur in Trid. cit. sess. 24. de refor. c. 18. & in Bulla 33. B. Pii V. quæ incipit *In conferendis*, quam refert Quarant. in *Summa Bullariorum Beneficiorum Parochialium collatio*; pro conferendis autem Ecclesiis Cathedralibus, aliisque Superioribus, seu Monasteriis, ac cæteris Dignitatibus, quæ in Consistorio providentur, in ead. sess. 24. de refor. c. 1. & in Constit. 6. Gregorii XIV. quæ incipit *Onus Apostolicae* edita anno 1591. apud eundem Quarant. in cit. *Summa Bullariorum Electio*.

5. Sed neque satis est eadem Beneficia di-

gnis, & idoneis provideri: requiritur enim, ut in concursu plurium dignorum dignioribus conferantur, quod de Episcopatibus aliisque Beneficiis curatis expresse definitum est à Trid. in cit. c. 1. & 18. de refor. sess. 24. cum præsertim tales Dignitates conferri soleant mediante concursu & examine competitorum, ex quo oriatur quidam quasi contractus, & obligatio naturalis, ratione cuius peccatur etiam graviter contra Iustitiam, si inventus in examine dignior negligatur.

6. Circa Beneficia simplicia controversi Juris est, utrum idem servandum sit, aliis opinantibus ad eadem non extendi illud grave præceptum de dignioribus præferendis; aliis in contrarium affirmantibus extendi, inter quos citatur S. Th. 2.2. qu. 63. art. 1. & 2. & q. 185. art. 3. Valent. to. 3. disp. 5. quest. 7. puncto 2. qu. 2. aliquique plures quos refert Garz. 7. par. de Beneficiis c. 16. Castrop. par. 2. tract. 13. disp. 2. puncto 11. num. 8. Azor. to. 2. lib. 6. c. 15. quest. 1. Hæc secunda sententia videtur probabilior, tum quia magis est Sacris Canonibus conformis, in quibus supponi videtur illud generale præceptum pro omnibus Beneficiis etiam simplicibus, ut in c. unico. Ut Ecclesiastica Beneficia, &c. in iis verbis: non ex affectu carnali, sed discreto iudicio debuisti Ecclesiasticum Officium, & Beneficium in persona magis idonea dispensare: sermo

mo autem ibi est de Beneficio non curato, sed simplici, ut patet ex contextu: tum etiam quia prætermisso dignioris haberi non potest sine aliqua acceptione personarum, quæ prohibita est in c. In judiciis 12. de reg. Juris in 6.

7. Dignior autem pensatis omnibus ille censendus est, qui habito respectu ad doctrinam, & mores utilior Ecclesiæ futurus esse judicatur. Quare si contingat aliquem præditum esse minori doctrina, quam alium, sufficienti tamen ad Beneficium, sed multum in probitate morum, atque prudentia prævalere, ratione cuius censeatur multo utilius Ecclesiam administratus; præferendus erit doctiori, quia sic utilius Ecclesiæ providetur. Qua ratione tradunt etiam Authores nonnulli apud Azor in cit. cap. 15. q. 3. & 4. posse nonnumquam ignobili doctiori, ac sanctiori præferri nobiliorem, & potentiorum sufficienti doctrina, ac probitate dotatum, quando scilicet Beneficium indiget defensore, vel protectore administrante: item præferri posse qui certo cognoscitur esse dignus seu sufficienter doctus, & probus, relicto doctiori cuius vita ignoratur, de qua re extat etiam declaratio Cardinal. Concilij citata à Pialec. in praxi p. 2. c. 5. art. 3. num. 10. Ex eadem quoque majoris utilitatis Ecclesiæ ratione descendit, externo magis idoneo præferri debere idoneum, qui sit ex eadem civitate, vel de gremio

mio Ecclesiæ, ex c. Nullus 13. dist. 61. Præsumitur enim utilius, & cum majori peritia administraturus res Ecclesiæ, qui in eadem suam transagit æstatem: & ita Sacrum Cardinalium Collegium ex ipsis Cardinalibus digniorem eligit, ut præscribitur in c. Oportebat. 3. cum seq. dist. 79. quamvis extra Collegium alius ipso dignior inveniatur.

8. Utrum autem ad eam prælationem dignioris teneatur etiam Patronus in præsentando, & renuncians in renunciando, seu permutando Beneficio, indicabitur infra, ubi de Jurepatronatus, & ubi de Renunciatione, ac permutatione Beneficiorum.

9. Quod si de facto contingat aliquem idoneum ad Beneficium promoveri digniore prætermisso, quamvis ejusmodi promotio sit illicita, erit tamen valida, ne litibus occasio aperiatur, & Christiana Resp. perturbetur, juxta communem sententiam, ut videre est apud Covarr. in reg. peccatum p. 2. §. 7. num. 3. aliosque relatos à Vasq. de Beneficiis cap. 2. §. 3. dub. 17. in fine, & à Castrop. p. 2. tract. 13. disp. 2. pun. 11. §. 3. ubi tamen recte excipit Beneficia curata per concursum provisa, quia Trid. sess. 24. de refor. cap. 8. mandat ea conferri dignioribus ex approbatis ab Examinatoribus, & postea subdit: proviso-nes omnes, seu institutiones præter supradictam formam factæ, subreptitiae esse censeantur,

quod

quod idem præcipit B. Pius V. in supracit. Constit. ; *In conferendis super collatione Ecclesiæ Parochialium edita anno 1567.* quæ in Bullario est 33. inter Constitutiones ejusdem Pontificis, ubi inter reliqua digniori prætermisso dat facultatem appellandi à mala electione: ita tamen, ut ea appellatio interposita, interim non impedit aut suspendat quo minus elec^{tio} per Ordinarium primo loco facta interim debitæ demandetur executioni & provisus ab eadem Ecclesia causa appellationis hujusmodi dependente non amoveatur.

10. Utrum autem in eodem casu promotionis ad Beneficium minus digni præ magis digno, & à fortiori in casu promotionis indigni, detur in promovente aliquo obligatio restituendi sive Ecclesiæ, sive digno aut digniori prætermisso videri potest fuse tractatum à Theologis, inter quos Vasq. *De Beneficiis in cit. cap. 2. §. 3. dub. 17. Castrop.* in cit. pun. 11. §. 4. aliisque ab ipsis citati.

11. Quod attinet in particulari ad ea, quibus dictum est constitui idoneitatem Clerici promovendi, prima est morum honestas, ex cuius defectu Clerici criminosi, c. inter dilectos 11. de excess. Prælat. Excommunicati . c. postulasti 7. de Clerico excommunic. Suspensi, c. cum dilectus 8. de consuet. &c. cum bona 8. de ætat. & qualit. Interdicti,

terdicti, c. 1. de postulat. Prælat. juncta communis sententia Canonistarum: Infames demum sive infamia juris, sive infamia facti, c. *infamibus* 87. de reg. jur. in 6. juncto cit. c. inter dilectos 11. de excess. Prælat. ad Beneficia sunt inhabiles. Cum enim Beneficium detur propter officium, & quum est, ut qui crimine, vel censura ab Officio, seu Ordinis executione sunt prohibiti, etiam a Beneficii assecutione prohibeantur.

12. Hæc ratio extenditur etiam ad clericos in prima tantum Tonsura constitutos, qui pariter comprehenduntur sub generali prohibitione ne Beneficia criminosis, aut censura ligatis conferantur. Quamvis enim ii per censuram aut crimen a nullius Ordinis executione prohibeantur cum nullum Ordinem habeant, & ex altera parte non reddantur inhabiles ad recitandas privatim Horas Canonicas, quæ sunt unicum Officium quibusdam Beneficiis annexum; adhuc tamen ab iisdem Beneficiis obtainendis per criminositatem, vel censuram removentur, quia per eandem prohibiti sunt Ecclesiastico Ordine initiari, & Sacra menta percipere, quæ ratione sui munieris, & officii suscipere debet qui ad Beneficium promovetur, ut colligitur ex c. si celebrat. ult. de clericis excom. ubi ex eadem ratione decernitur, excommunicatum excommunicatione minori eligi ad Beneficia non posse, & si de facto

facto eligatur, electionem irritandam esse, pro eo quod ad susceptionem eorum electus sit, quorum perceptione à Sanctis Patribus est privatus.

13. Hæc dicta procedunt etiam si excommunicatus aut alia censura ligatus toleratus sit: constitutione enim Concilii Constantiensis *Ad evitanda*, per quam cæteroquin permittitur communicare cum excommunicato tolerato nullus favor excommunicato indulgetur, sed tantummodo consulitur reliquorum Fidelium conscientiæ.

14. Item dicta procedunt etiam si censura aut excommunicatio sit penitus, & invincibiliter ignorata. Talis enim ignorantia quamvis excusat à culpa *juxta c. Apostolicae 9. de cler. excomm.* non tamen dat valorem actui alias invalido, neque impedit effectum provenientem ex censura contracta. Quod circa excommunicationem majorem convenit inter Authores, ut tradit Covarr. in *c. Alma p. 1. §. 7. n. 3.* Circa minorem autem excommunicationem, negatum id fuit à quibusdam tacito nomine citatis ab Azor *p. 2. lib. 6. cap. 7. q. 7.* ea ratione ductis quod in cit. c. si celebrat dicatur irritanda electio excommunicati excommunicatione minori, si scilicet talis electus fuerit; at alii passim, & multo probabilius cum communī sententia docent

irritandam quoque esse ejus electionem, etianus si ejus excommunicatio sive solum ab Electo, sive ab Electoribus, sive ab utrisque sit invincibiliter ignorata. Irritatur enim ea electio non propter peccatum quod Electus committat acceptando eam electionem, aut propter peccatum, quod committant Electores, sed propter incapacitatem personæ, ut satis indicant ea verba textus: *pro eo quod ad susceptionem eorum eligitur, à quorum perceptione à S. Patribus est privatus quæ ratio locum habet sive excommunicatio cognoscatur, sive invincibiliter ignoretur.* Neque obstant illa verba Textus *Si scienter talis electus fuerit.* Nam ut explicat Suar. *De cens. disp. 24. sect. 2. n. 18.* illa particula *scienter*, posita videtur potius ad augendum, quam ad limitandum, ita ut sensus sit *etiam si scienter*, ne videretur irritari solum debere talis excommunicati electio quasi subreptitia, & involuntaria electoribus, quando ejus excommunicatio ignoratur; sed etiam quando est electio omnino voluntaria cum notitia minoris excommunicationis.

15. *Quod si de facto contingat Beneficium excommunicato conferri præterquam quod ea collatio nulla est, debet etiam Collator, qui scienter ita contulerit, tamdiu à Beneficiorum collatione suspendi, donec super hoc veniam*
con-

consequi mereatur, ut puniatur in hoc in quo peccare præsumpsit, juxta textum expressum in c. postulatis 7. De Cler. excom. Ejusmodi pœnam Glos. in c. Si celebrat ult. eod. tit. v. scienter extendit etiam ad eum, qui scienter conferat Beneficium excommunicato excommunicatio-
ne minori. Contrarium tamen sequitur Pan-
nor. in cit. c. Si celebrat num. 7. Suar. De cens. disp.
24. sect. 2. num. 22. & ut ipsi testantur, alii com-
muniter.

16. Quæstionis est utrum collatio Benefi-
cii facta habenti censuram sit ipso jure irrita, an
solum per sententiam irritanda? Hac in re con-
veniunt Authores collationem factam ligato
excommunicatione majori, esse ipso jure nul-
lam, ut videre est apud Covarr. in cit. §. 7. nn. 1.
satisq; probat textus in cit. c. Postulatis 7. de cler.
ex com. Idem Juris servandum esse etiam in su-
sensu, vel interdicto afferit communis senten-
tia, quam ex variis Rotæ decisionibus firmat
Garz. De Benef. p. 7. cap. 14. n. 1. aliquique passim
tradunt, quos citat, & sequitur Castrop de cens.
disp. 2. pun. 10. n. 25. quamvis in contrarium sen-
tiat Suar. de cens. dis. 26. sect. 3. n. 8. & disp. 27. sect.
1. n. 26. circa excommunicatū excommunicatio-
ne minori controversia major est, afferentibus
Beneficii collationem ipsi factam esse ipso jure
nullam, inter quos citatur ab Azor. p. 2. l. 6. c. 7. q.
7. Innoc. Host. And. Joan. Panor. in cit. c. Si ce-
lebrab

lebrat ; aliis in contrarium affirmantibus eam collationem validam esse , sed irritari debere , quos abundè citat Castrop. *disp. 2. Decens. pun. 2.1.15.*

17. Quæstionis etiam est utrum ad Beneficium ante excommunicationem electus illud valide acceptet postquam est excommunicatione ligatus ? In qua duplex est sententia , quarum prima asserit eam acceptationem validam esse atque ita tradit Covar. in c. *Alma p. 1. §. 7. n. 4.* aliique ab ipso citati , quos etiam sequitur A- zor. *p. 2. lib. 6. cap. 7. q. 9.* & Garz. *de Benef. p. 7. c. 13. n. 35.* Altera sententia , quam sequitur Suar. *de cens. disp. 13. sect. 1. n. 17.* Vasq. *de Benef. c. 4. §. 4. dub. 2. n. 245.* aliique , eam validitatem negat : quia per acceptationem acquiritur per- fectum jus in Beneficio , ut colligitur ex c. *Si tibi absenti 17. de præb. in 6. adeoq; supponitur ejusdē juris capacitas in acceptatione : quare ubi ea ca- pacitas non datur , acceptatio nihil facit.*

18. Quæstionis demum est utrum collatio Beneficii alicui facta quando erat excommuni- catus , aut alia censura ligatus , per absolutio- nem à censura validetur ; an contra opus sit post absolutionem alia collatione ? Hanc diffi- cultatem , in qua sunt divisi Doctores , latè tra- etat Sanc. *de matrim. l. 8. disp. 7. n. 12.* & seq. Ca- strop. *de cens. disp. 2. pun. 10. n. 21.* aliique abi- phis

psis citati. Sententia autem reliquis probabilior ea videtur, quæ docet prædictam collationem per solam absolutionem à censura regulariter non validari, sed sicut si matrimonium contrahatur à persona inhabili, per solam ablationem impedimenti dirimentis non validatur prior ille contractus, sed debet iterum contractus celebrari; ita pariter per solam absolutionem à censura prior collatio Beneficii, quæ nulla fuit ipso jure, non convalescit, sed opus est eam iterum fieri, quod est exemplum allatum à Suar. *de cens. disp. 13. sect. 1. n. 29.* Videri potest idem Sanch. in loco cit. ubi aliquas pro hac re limitationes adducit.

19. Hactenus dicta de invaliditate electionis excommunicati, aut alia censura ligati ad Beneficia, Dignitatesque Ecclesiasticas, limitationem patiuntur quoad electionem Summi Pontificis, quæ nullatenus invalidatur per ullam censuram, qua antecedenter ad electionem in nodatus electus existeret, ut colligitur ex *cap. Licet 6. de elect.* ubi dicitur electus à duabus partibus Cardinalium, absque ulla exceptione pro legitimo Pontifice habendus, & expressus in *const. Greg. XV. Æterni Patris §. Volumus etiam*, ubi decernitur nullius censuræ prætextu Cardinales excludi posse ab electione activa & passiva, quod statutum fuit ad tollenda pericula fraudum aut schismatum, quæ sequi possent,

fi

si ejus generis exceptionibus locus esset.

20. Alterum, per quod supra dictum est constitui idoneitatem Clerici ad Beneficia, est litterarum scientia, quæ ex Innoc, in *c. cum in cunctis De elect.* distinguitur in eminentem, mediocrem, & eam quæ sufficit tanquam idoneam ex quibus & si eminens desideranda sit in Beneficiariis omnibus, attamen etiam competens toleratur, quia imperfectum scientiæ potest supplerre perfectio Charitatis, *c. Nisi cum pridem 10. de renunc.* Quod præsertim locum habet in iis Beneficiotum generibus, quæ officium habent annexum, pro quo non ita eminens scientia necessaria est. In hac enim re est generalis regula, eam litterarum peritiam idoneam censendam esse & ad Beneficia necessariam, quæ necessaria est ad exercendum officium Beneficiis annexum, cum Beneficium detur propter officium *c. fin. De rescr. in 6.*

21. Inde fit promovendum ad Episcopatum aliasve Superiores Prælaturas, cum assumatur in Pastorem Populorum, talis doctrinæ esse debere, ut potens sit exhortari alios in doctrina sana, & eos qui contradicuntur arguere, ut præcipit Apostolus in Epist. ad Titum cap. 1. Ex eadem quoque ratione præscriptum est à Trid. *sess. 22. de refor. c. 2.* ut antea in Universitate Studio- rum Magister sive Doctor, aut Licentiatus in sacra Theologia vel Jure Canonico merito sit promotus,

motus, aut publico alicujus Academiæ testimoniō idoneus ad alios docendos ostendatur. Quod si Regularis fuerit, à Superioribus suæ Religionis similem fidem habeat.

22. Idem gradus Doctoratus aut Licentiaturæ in Sacra Theologia, aut Jure canonico requiriatur pro canonico Pœnitentiario Ecclesiæ Cathedralis, ex præscripto ejusdē Trid. sess. 24. de refor. c. 8. & pro Archidiacono, ead. sess. 24. de refor. c. 12. Demum in sess. 23. de refor. c. 18. vers. de cætero universaliter præcipitur, ut Officia, vel dignitates illæ, quæ scholasteriæ dicuntur, non nisi Doctoribus, vel Magistris, aut licentiatis in sacra Pagina, aut in Jure canonico, & alias personis idoneis, & qui per se ipsos id munus explere possit, conferantur, & aliter facta provisio nulla sit, & invalida.

23. Non dissimili ratione determinatur pro aliis Beneficiorum generibus quanta, & qualis scientia necessaria sit, habito scilicet respectu ad Officium in quo fundata sunt. Quotquot igitur Beneficia jurisdictionem habent annexam, causarumq; judicium, hominē exigunt in utroque jure peritū, ut legitimū causis finem, justamq; sententiam imponere valeat, ut tradit Menoch. de arb. casu. 425. n. 42. & Gonz. ad reg. 8. cancell. glof. 4. n. 68. Quod attinet ad Beneficia omnino simplicia, vel annexū habent aliquē Sacrum Ordinem, puta Presbiteratum, aut Diaconatum, vel Sub-

diaconatum , ut sunt Canonicatus Cathedralis ecclesiæ ex præscripto Trid. sess. 24. de reform. c. 12. vel nullum ejusmodi sacrum Ordinem annexum habent , sed tantummodo horarum Canonistarum recitationi destinantur. Primi generis Beneficia eam scientiam postulant , quæ pro talibus Ordinibus suscipiendis necessaria est , quæ qualis sit videri potest in Trid. sess. 23. de refor. c. 4. 11. 13. & 14. quibus adde c. 12. de refor. ses. 24. ubi sacrum Concilium hortatur ut in Provinciis, ubi id commodè fieri potest, dignitates omnes & saltem dimidia pars canoniciatum in Cathedralibus Ecclesiis , & Collegiatis insignibus , conferantur tantum magistris , vel Doctoribus , aut etiam Licentiatis in Theologia , vel Jure Canonicō. Ad alterius autem generis Beneficia ea scientia per se necessaria est , quæ ad Horarum canonistarum recitationem exigitur , puta ut sciat latine legere , & intelligere , &c. ut tradit expresse Flamin. Parisius De resignat. lib. 4. q. ult. n. 30. Gonz. in cit. gloss. 4. n. 73. Garz. de Benef. p. 7. c. 7. n. 8. & Azor. par. 2. lib. 6. c. 6. q. 2. & 3.

24. Quæstionis est utrum Collatio Beneficii facta illitterato sit ipso jure irrita ? In hac re convenient Doctores , esse ipso jure irritam si fiat penitus illitterato , puta qui legere , & scribere latine nesciat , ut sumitur ex c. Illitteratos 2. dist. 36. Si autem collatio fiat ei , qui aliquam scientiam

entiam habeat, unde non sit penitus inhabilis ad suum Officium peragendum, irritam ipso jure non esse, sed irritari debere, Authores aliqui docuerunt, quos citat, & sequitur Castrop. tract. 13. de Beneficiis disp. 4. pun. 6. num. 8. quibus etiam adhæret Less. lib. 2. de Justit. c. 34. dub. 24. in fine, cum limitatione, nisi qui ita ad Beneficium promotus est, brevi putaretur habiturus scientiam sufficientem.

25. Tertium quo dictum est Clericorum idoneitatem ad Beneficia constitui, legitima ætas est, quæ pro diversis Beneficiorum generibus diversa requiritur. Ad Episcopatum enim opus est ætate 30. annorum completorum, ut præscribitur in cap. cum in cunctis 7. de elect. Ad dignitates Episcopatu inferiores, puta Decanatum, Archidiaconatum, aliaque quæ curam Animarum annexam habeant, necesse est saltem vigesimum quintum ætatis annum attigisse, ex eod. c. cum in cunctis §. Inferiora, & Trid. sess. 24. de refor. c. 12. Pro reliquis dignitatibus, vel Personatibus, quibus nulla Animarum cura subest, satis est viginti duobus annis non esse minorem, ex eod. c. 12. Trid. Beneficia demum simplicia, etiam ea quæ olim post septimum ætatis annum conferri pueris poterant, ut tradit Sylvester. v. *Ætas q. 1. de jure recentiori statuto à Trid. sess. 23. de refor. c. 6.* obtineri non possunt ante annum decimum quartum;

præter-

præterquam quod si Beneficia ejus generis sint quæ annexum habeant aliquem Ordinem Sacrum, quales dictum est supra esse Canonicatus Ecclesiæ Cathedralis ex statuto Trid. *sess. 24. de refor. cap. 12.* pro iis ætas illa requiritur, quæ sat is est, ut intra annum possit Beneficiarius eo Ordine iniciari: quemadmodum, & si alicui Præbendæ sit annexum munus Pœnitentiarii in Ecclesia Cathedrali, ætas exigitur ad id mun eris requisita, nempe annorum quadraginta, ex Trid. *sess. 24. de refor. c. 8.*

26. Præter hactenus dicta, alia quoque in promovendis ad Beneficia requiruntur ex præ scripto Sacrorum Canonum, ut eorum promotio sit legitima. Opus enim est, eos esse ex legitimo matrimonio natos, alias ad Beneficia, sicut & ad Ordines sunt inhabiles, & irregulares, ex c. *Innotuit 20. de eleft. c. Litteras 14. de filiis Presb.* totoque eod. tit. in 6. sive nati sunt ex parentibus non solum non conjugatis, sed etiam tunc inhabilibus ad matrimonium inter se contrahendum, quales sunt qui concipiuntur ex adulterio, in quo casu appellantur Spurii, si ve sunt nati ex parentibus tunc cætetoquin habilibus ad Matrimonium, in quo casu generale nomen retinent illegitimotum.

27. Id tamen discriminis pro re præsenti inter ipsos est, quod filii illegitimi, qui ex parentibus ad matrimonium tunc habilibus nati sunt,

per

per subsequens matrimonium legitimantur, adeoque per idem redditum habiles ad Ordines, & Beneficia, perinde ac si constante matrimonio nati essent; secus autem Spurii, qui semper spurii remanent, adeoque semper ad Ordines, & beneficia sunt inhabiles, etiamsi postea contingat cessante impedimento iporum parentes legitimo matrimonio copulari, ut expresse decernitur in c. Tanta 6. *Qui filii sunt legitimi.* Ratio disparitatis est: quia beneficium legitimatis per subsequens matrimonium habetur ex concessione legis quodammodo fingenitis, & retrotrahentis celebrationem matrimonii ad tempus in quo filius conceptus aut natus est: fictio autem Juris, & retrotractio non procedit, ubi non datur capacitas, & habilitas in termino fictionis, & retrotractionis, quia super impossibili lex fictionem non admittit, ut pluribus confirmat Panor. in c. 1. *De convers. infidel. num. 10.* & Bart. in l. *Si is qui pro Emptore ff. de Usu cap.*

28. Quod tamen dictum est habentes defecum natalium promoveri ad Beneficia non posse, non ita obtinet ex insolubili necessitate, ut in nullo unquam casu possit cum illis rationabiliter dispensari, sive à Summo Pontifice cuius authoritas necessaria est, ut Illegitimus Beneficio curato potiatur, aut Dignitate, aut Personatu, ex c. fin. de filiis Presb. sive ab Episcopo, cuius dispensatione

dispensatio, satis est pro simplicibus Beneficiis, sicut & pro minoribus Ordinibus suscipiendis, ex c. 1. cod. in 6. si cæteroquin Beneficia talis generis non sint, quæ limites excedant dispensationis Episcopalis, qualia sunt, quæ vel secundum jus commune, vel secundum consuetudinem Curiæ, vel secundum statutum Ecclesiæ particularis juratum, aut à Sede Apostolica confirmatum negantur speciali ratione illegitimi sub quo genere reperitur Beneficium quodlibet in ea Ecclesia, in qua Pater illegitimi est, aut fuit Beneficiatus, de quo expresse cavetur in Trid. sess. 25. de refor. c. 15. ubi jus antiquum immutatur, à quo non erat speciali ratione prohitum, Illegitimum in ea Ecclesia Beneficium saltem dissimile accipere, in qua Pater de præterito Beneficiarius fuit, quæ mutatio non procedit circa natos ex legitimo matrimonio, adeoque in his servandum est Jus antiquum expressum in c. *Ad extirpandas* 11. c. *Dilectus* 17. &c. *Ex transmissa* 7. *de filiis Presb.* ut scilicet prohibeantur tantummodo immediate succedere Patribus suis in Beneficio ad vitandam imaginem successionis hæreditariæ; at mediate succedere permittantur, ut pluries fuisse decisum refert Barb. *de off. & potest. Episc.* p. 3. *alleg.* 65. *num.* 16.

29. Alterum etiam quod requiritur ad legitimam Beneficiorum collationem est ex supradictis

dictis cælibatus & clericatus, unde si quis clericus in minoribus Ordinibus constitutus matrimonium contrahat, eo ipso beneficium amittit, quod habebat, ut dictum est tit. 10. n. 2. Sed & pro quibusdam dignitatum, seu beneficiorum generibus certus aliquis Ordo præquiritur, ut patet ex c. Nullus 1. & 2. dist. 60. & ex Trid. sess. 22. de refor. c. 2. ubi dignitates aliquæ numerantur quibus sacer Ordo Sacerdotii, aut Diaconatus præmitti debet, & pro Episcopatu decernitur, ut Ordo sacer acceptus sit ante sex menses.

30. Hæc dicta procedunt quoad Ordinem in beneficiorum collatione prærequisitum. Cæterum pluribus beneficiorum generibus, illud etiam speciale est, ut ulteriorem aliquem Ordinem exigant si non antecedenter acceptū, saltem postea intra terminum certi temporis accipiendum. Sic ad Episcopatum assumptus tenetur intra tres menses munus Episcopalis Consecrationis accipere, ex Trid. sess. 23. de refor. cap. 2. Adepti Ecclesiam parochialem renentur intra annum ad Sacerdotium promoveri, c. Commissa 35: de elect. in 6. Asscuti Dignitates, Personatus, aut alia Beneficia, quibus annexa sint aliqua munia, obligantur etiam intra annum ad suscipiendum Ordinem ei muneri convenientem, Trid. sess. 22. de reform. c. 4. Adepti demum Canonicatus Cathedralis Ec-

clesiæ, quibus ex statuto Trid. sess. 24. de refor-
cap. 12. annexus esse debet aliquis Ordo Sacer-
te-
nentur intra annum ad Sacrum Ordinem pro-
moveri.

31. Demum generaliter illud pro legitimi
beneficiorum concessione attendendum est,
ne ulli conferantur, qui quomodolibet arce-
tur à Sacro Ministerio ratione alicujus irregu-
laritatis, aut infamiæ, utcumque contractæ, ex
quo capite non solum hæretici, illorumque fau-
tores, sed etiam eorum filii à beneficiis exclu-
duntur: usque ad secundam generationem in-
clusivè in linea paterna, ad primā autem dum-
taxat in linea materna, supposito quod hæretici
ipsorum parentes ante mortem pœnitentes non
fuerint, ex c. Statutum 15. de hæreticis in 6.

T I T. XIII.

*De libera collatione Beneficiorum quoad Summum
Pontificem.*

1. Absolutis iis quæ pertinent ad qualitates
promovendorum, consequens est ut ad
promoventes tractatio dirigatur, sive sint pro-
moventes omnino liberi in determinanda per-
sonæ promovenda, de quibus primò sermo erit,
sive dependeant à præsentatione Patroni, de
quibus postea tractabitur.

2. Fa-

